

Endi?e ve Anksiyete Ölçe?i (EAÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Endi?e ve Anksiyete Ölçe?i (EAÖ)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20943>

Soyut

Endi?e ve Anksiyete Ölçe?i (EAÖ), genel **anksiyete** ve **endi?e** düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik arac?n Türkçe adaptasyonudur. Ölçe?in Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çal??malar? 2016 y?l?nda Ay?e Akyay taraf?ndan yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekte?tirilmif tir. Çal??malar, EAÖ'nün tek faktörlü bir yap?ya sahip oldu?unu ve yüksek düzeyde iç tutarlılık sergiledi?ini göstermif tir. Bu uyarlama, klinik de?erlendirme ve ara?tırma alanlar?nda **anksiyete** belirtilerinin şiddetini ve do?as?n? tespit etmek için güvenilir bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Endi?e, Anksiyete, Ölçek Uyarlamas?, Psikometri, Cronbach Alfa, Faktör Analizi, Geçerlilik, Güvenilirlik.

Yazarlar

Ay?e Akyay

Amaç

Endi?e ve Anksiyete Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin ya?ad??? a??r? ve kontrol edilmesi zor olan **endi?e** ve **anksiyete** semptomları'nı yo?unlu?unu ve sıklı?n? belirlemektir. Bu ölçek, özellikle yaygın anksiyete bozuklu?u (YAB) ile ilişkili temel bilişsel ve duygusal bileşenleri de?erlendirmek üzere tasarlanmıftır.

Uyarlama çal??mas?n?n amacı ise, orijinal ölçe?i Türk kültürüne ve diline uygun hale getirerek psikolojik ara?tırmalarda ve klinik uygulamalarda kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sağlamaktır.

Yapı

EAÖ, psikolojideki **anksiyete** yap?s?n?, özellikle de kronik ve a??r? endi?e e?ilimini (Yaygın Anksiyete Bozuklu?unun çekirdek belirtisi) ölçmektedir. Ölçek, bireyin endişelerini ne ölçüde abartılı buldu?u, endi?e duydu?u gün say?s? ve endişelerini kontrol etme zorlu?u gibi merkezi boyutlara odaklanmaktadır.

Yapılan faktör analizi sonuçları, ölçe?in ölçtü?ü yap?n?n tek boyutlu oldu?unu, yani **endi?e** ve **anksiyete** e?iliminin tek bir genel faktör altında toplandığını?ı?aret etmektedir. Bu tek faktörlü yapı, ölçe?in bilişsel kaçınma veya problemlere karşı olumsuz tutum gibi diğer ilgili yapılarla ilişkili olsa da, temel olarak tek bir ana psikolojik yapıyı temsil etti?ini doğrulamaktadır.

Geçerlilik

EAÖ'nün geçerlilik çal??mas? kapsam?nda e? zamanl? geçerlilik (concurrent validity) incelenmi?tir. Bu amaçla, Yayg?n **Anksiyete** Bozuklu?unu ölçmek için geli?tirilm? olan YAB-7 (GAD-7) ölçe?i kullan?lm??t?r.

Yap?lan **Pearson korelasyon** analizi sonucunda, EAÖ toplam puanlar? ile YAB-7 toplam puanlar? aras?nda istatistiksel olarak anlaml? ve yüksek düzeyde pozitif bir korelasyon katsay?s? ($r=0,636$, $p<0,05$) saptanm??t?r. Bu yüksek korelasyon, EAÖ'nün beklenen benzer yap?y? ölçtü?ünü ve dolay?s?yla yap?sal geçerlili?inin güçlü oldu?unu göstermektedir.

Güvenilirlik

EAÖ Türkçe uyarlamas?n?n güvenilirli?i hem iç tutarlılık hem de test-tekrar test yöntemleriyle de?erlendirilmi?tir. İç tutarlılık, **Cronbach's Alfa** katsay?s? kullan?larak ölçülmü?tür.

EAÖ toplam puan? için elde edilen **Cronbach's Alfa** de?eri 0,891 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, ölçe?in maddeleri aras?nda yüksek bir iç tutarlılık oldu?unu ve oldukça iyi bir güvenilirlik katsay?s?na sahip oldu?unu göstermektedir. Madde-toplam korelasyonlar? ise 0,548 ile 0,685 aras?nda de?i?mektedir. Maddelerin tek tek silinmesinin **Cronbach's Alfa** de?erini önemli ölçüde de?i?tirmedii gözlemlenmi?tir.

Test-tekrar test güvenilirli?i çal??mas?nda, 30 ki?ilik bir gruba ölçekler 3 hafta arayla iki kez uygulanm??t?r. Bu uygulaman?n sonucunda test-tekrar test güvenilirlik katsay?s? 0,528 olarak belirlenmi?tir.

Faktör Analizi

EAÖ'nün yap?sal geçerlili?ini incelemek amac?yla temel bile?enler analizi (**Principal Component Analysis**) kullan?lm??t?r. Örneklem uygunlu?unun bir ölçütü olan Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) de?eri 0,917 olarak bulunmu?tur, bu da verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu göstermektedir.

Analiz sonucunda, özde?eri 1'in üzerinde olan yaln?zca tek bir faktör olu?tu?u tespit edilmi?tir. Bu tek faktör, toplam varyans?n %50,8'ini aç?klamaktad?r. Tek faktörlü yap?n?n ortaya ç?kmas? nedeniyle rotasyon i?lemi uygulanmam??t?r. Faktör yükleri 0,635 ile 0,761 aras?nda de?i?mektedir, bu da tüm maddelerin ölçülen yap?y? güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir. Sonuçlar, EAÖ Türkçe formunun faktör yap?s?n?n orijinal ölçek yap?s?yla benzer oldu?unu do?ulamaktad?r.

Enstrüman

Test Çe?idi: Uyarlama

Format: 9'lu Likert Ölçe?i (0= hiçbir zaman - 8= her zaman)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kin

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Uyarlama çal??mas? yeti?kin örneklem üzerinde yap?lm??t?r.)

Popülasyon Detaylar?: Yüksek lisans tezi kapsam?nda belirlenen örneklem grubu.

Test Metodolojisi: Bili?sel ve duygusal semptomlar? ölçen öz bildirim anketi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: akyay_se@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Belirtilmemi?tir.

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Ay?e Akyay'?n 2016 y?l?nda tamamlad??? yüksek lisans tezi kapsam?nda uyarlanm?? ve geçerlili?i sa?lanm??t?r. Ölçe?in akademik kullan?m ve eri?im detaylar? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi veya tezin resmi kaynaklar? üzerinden incelenmesi önerilir.

Tezin tamam?na YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: [endise-ve-anksiyete-olcegi-eao-toad.pdf](#)

Referanslar

Akyay, A. (2016). *Endi?e ve Anksiyete Ölçe?i, Problemlere Kar?? Olumsuz Tutum Ölçe?i ve Bili?sel Kaç?nma Ölçe?i, Türkçe uyarlanmas?, geçerlili?i ve güvenirlili?i*. (Yüksek lisans tezi). Üsküdar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul.

Endi?e ve Anksiyete Ölçe?i (EAÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde

de?i?tirilmemelidir.

2. Endi?eleriniz size a??r? veya abart?l? geliyor mu?

3. Son alt? ay süresince, a??r? endi?eler sizi kaç gün rahats?z etmi?tir?

4. Endi?elerinizi kontrol etmekte zorluk ya??yor musunuz? Mesela, bir ?ey hakk?nda endi?elenmeye ba?lad???n?zda kendinizi durdurmakta zorluk ya??yor musunuz?

ARABPSYCHOLOGY.COM